

Motion till riksdagen 2019/20:3241

av **Hampus Hagman m.fl. (KD)**

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Tullverket och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda den svenska skattebasen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliggöra skattetrycket och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska det personliga ansvaret för ett aktiebolags skatteskulder och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett avskaffande av systemet med personliggare och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra ersättningsreglerna och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer generösa anståndsregler för skatteskulder under den tid en juridisk skatteprocess pågår och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten för skogsägare att skjuta upp skatten bör kvarstå och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka möjligheten till skattereduktion för gåva och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa reklamskatten för ideella föreningar och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka möjligheten till nedsatta arbetsgivaravgifter för föreningar och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att komplettera utredningen om att avveckla fastighetstaxeringssystemet och tillkännager detta för regeringen.

Tabeller

Tabell 1 Anslagsförslag 2020 för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:1 Skatteverket	7 924 955	-141 000
1:2 Tullverket	2 123 025	
1:3 Kronofogdemyndigheten	2 009 009	+30 000
Summa	12 056 989	-111 000

Tabell 2

Miljoner kronor

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	2020	2021	2022
1:1 Skatteverket	-141	-24	-24
1:3 Kronofogdemyndigheten	+30	+30	+30
Summa	-111	+6	+6

Kristdemokratiska utgångspunkter i skattepolitiken

Syftet med skatter är att finansiera offentliga utgifter, styra den ekonomiska utvecklingen i en social och ekologisk riktning samt mildra inkomstspridningen. Samtidigt riskerar skatter att försämra ekonomins funktionssätt och leda till ett osunt ekonomiskt beteende. Strävan måste därför vara att skattesystemet är transparent och etiskt legitimt. Det är också viktigt att det utformas så att det stimulerar arbete, hederlighet, sparande och företagande.

Skattesystemet ska vara utformat så att den enskilde i största möjliga utsträckning får behålla sin egen lön eller pension innan kompletterande bidrag betalas ut. Målet är att alla heltidsarbetande ska kunna leva på sin inkomst. Studier och kompetensutveckling måste löna sig. Skatte-, bidrags- och socialförsäkringssystemen ska sammantaget ta hänsyn till familjesituationen och försörjningsansvaret samt upplevas som rimliga av medborgaren.

Det är ett mål i sig att sänka skattetrycket. Kristdemokraterna har i tidigare regeringar varit med och sänkt skattetrycket – under perioderna 2006 till 2014 sänktes skattetrycket, mätt som totala skatteintäkter i förhållande till bnp, från 46 procent till 42,7 procent. Det var en väldigt positiv utveckling som bidrog till ökad frihet för människor och familjer, och som ledde till ökade incitament till arbete och företagssamhet. Även den budget som Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna vann gehör för i riksdagen hösten 2018 innebar sänkt skattetryck, och Kristdemokraternas budget för 2020 sänker skattetrycket ytterligare något. Med det sagt måste varje skattesänkning samtidigt vägas mot angelägna prioriteringar inom välfärden.

I en globaliserad ekonomi utsätts främst kapitalskattesystemet för konkurrens. Kapitalskatterna måste därför vara konkurrenskraftiga. Beskattning av inkomster, varor, tjänster, fastigheter och förmögenhet eller andra former av beskattning får inte urholka äganderätten och ska utformas enligt vedertagna skatterättsliga principer som skatt efter bärkraft och likabehandling.

Skattesystemet ska bidra till ett gott klimat för företagsamhet och främja eget ansvarstagande. Det är dessutom viktigt att skattereglerna utformas så enkelt som möjligt för att underlätta bland annat för småföretagsamhet.

Nivån på mervärdesskatten bör i princip vara generell. En hög generell nivå på momssatsen medför dock att undantag kan behöva göras. Beskattningen ska utformas så att arbete gynnas medan förbrukning av ändliga naturresurser, miljöpåverkande utsläpp och annan miljöskadlig verksamhet motverkas.

Det är en statlig uppgift att stödja kommuner som inte har ett tillräckligt skatteunderlag för att de ska klara sina lagstadgade skyldigheter gentemot kommunens invånare.

Sänkta skatter stärker Sverige

Kristdemokraterna värdesätter människans frihet högt. Därför anser vi att skattetrycket bör sänkas, för att medborgarna ska få mer pengar över i plånboken. Det stärker hushållens ekonomi och ökar tillväxten i landet, varpå fler jobb skapas och utanförskapet minskar. Dessutom innebär skattesänkningar som stimulerar till fler arbetade timmar att kommunernas ekonomi stärks långsiktigt, vilket är viktigt i en tid då kommunerna ställs inför stora utmaningar på grund av demografiska förändringar som innebär en allt högre försörjningskvot. Kristdemokraterna anser därför att inkomstskatterna är för höga i Sverige. Men till skillnad från regeringen väljer Kristdemokraterna att sänka skatten för alla löntagare, inte enbart de med högst inkomster.

Kristdemokraterna föreslår därför en bred skattesänkning för alla hushåll. För att göra det mer lönsamt att arbeta och att ha arbetat är skattesänkningen konstruerad så att de som jobbar och de som är pensionärer får dubbelt så stor skattelättnad som de som har försäkringsinkomster. Personer med arbetsinkomster, pension och näringsinkomster får en skattesänkning på ca 0,63 procent av inkomsten upp till 40 000 kr. Det innebär upp till 250 kr per person i skattesänkning. För en snittsvensk med 34 000 kr innebär det en skattelättnad på 213 kr i månaden.

Även marginalsatterna behöver sänkas. Värnskatten bör avskaffas på sikt, men när ekonomin nu avmattas prioriterar vi skattesänkningar som inkluderar fler löntagare och med inkomster även under värnsskattsnivån, då dessa tenderar att konsumera mer av en löneökning än vad de mest högavlönade gör. Den stimulansen för ekonomin blir viktig i en kommande lågkonjunktur.

I KD/M-budgeten för 2019 höjdes därför skiktgränsen för statlig inkomstskatt. Kristdemokraterna föreslår i budgeten för 2020 en ytterligare höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt från 42 400 kr till 44 200 kr. Det innebär 353 kr per månad i sänkt skatt för omkring 1,4 miljoner löntagare, jämfört med de drygt 300 000 som betalar värnsskatt. Kristdemokraterna gör även en extra höjning av brytpunkten 2021, vilket innebär att skiktgränsen blir ca 47 100 kr, inkl. indexuppräknings. Jämfört med den beräknade skiktgränsen för 2020 innebär det 940 kr mer i månaden. Förändringen av skiktgränsen som vi gör innebär ju även att värnsskattebetalare får sänkt skatt, men mindre än med regeringens förslag.

Kristdemokraterna anser även att skatten på pensionsinkomster måste fortsätta sänkas. Därför såg vi till att alla pensionärer fick sänkt skatt i den budget som vi, tillsammans med Moderaterna, fick igenom i riksdagen hösten 2018. Regeringen

föreslår nu sänkt skatt för pensioner på över 17 200 kronor i månaden. Det är bra, men Kristdemokraterna anser att även pensionärer med låga pensionsinkomster ska få sänkt skatt. Därför inkluderar vi pensionsinkomster i den breda skattesänkning vi föreslår i vårt budgetalternativ, vilket innebär att alla pensionärer ska beskattas 0,63 procent lägre än idag. Cirka 2,3 miljarder av vår breda skattesänkingsreform går därmed till pensionärerna 2020. Denna skattesänkning gör Kristdemokraterna utöver regeringens skattesänkning för pensionärer om 4,3 miljarder kronor, som vi också går med på i vårt budgetförslag. Sammanlagt sänker vi därmed skatten för pensionärer med 6,5 miljarder kronor 2020.

Institutioner centrala för en välfungerande ekonomi

Myndigheterna Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är av fundamental betydelse för en välfungerande ekonomi som präglas av ordning och reda. Skatteverket ser, framför allt, till att de skatter som bestäms av politikerna i riksdag, landsting/regioner och kommuner tas in, men myndigheten har också viktiga brottsbekämpande funktioner.

Tullverket kontrollerar flödet av varor in i och ut ur Sverige, bidrar till ett säkert samhälle och säkerställer en konkurrensneutral och effektiv handel. Det senare är inte minst viktigt för Sverige som ett litet och handelsberoende land.

Kronofogdemyndigheten arbetar samtidigt med att upprätthålla en god betalningsvilja i samhället, vilket är viktigt för all form av företagsamhet och för att förtroendet människor emellan ska upprätthållas på en hög nivå. Därtill är Kronofogdens arbete med skuldsanering för överskuldsetta mycket viktigt ur ett socialt perspektiv. Viljan att göra rätt för sig är av grundläggande betydelse i ett väl fungerande samhälle. Totalt har de tre myndigheterna drygt 14 000 anställda.

Kristdemokraterna anser att den svenska skattebasen bör skyddas. Samtidigt som det finns ett behov av en europeisk harmonisering anser Kristdemokraterna att svenska intressen bör värnas. Skatteverket har tillförts medel för arbetet med att skydda den svenska skattebasen och säkerställa ett effektivt användande av automatiskt informationsutbyte. Kristdemokraterna välkomnar detta.

Service, tillgänglighet och lokalisering

Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdemyndighetens service till medborgare och företagare bör fortsätta att förbättras. I detta avseende är det förstas centralt med vidareutvecklade e-tjänster. Allt fler människor använder dessa, men för de människor som ännu inte är fullt bekväma med elektronisk kommunikation är möjligheten till personliga möten vid servicekontor av stor betydelse. Myndigheterna behöver därför även fortsättningsvis ha god fysisk närvaro över hela landet.

Kristdemokraterna välkomnar Statskontorets förslag till nya principer för myndigheters lokalisering, som bland annat slår fast att myndigheter ska ta hänsyn till regional tillväxt vid beslut om lokalisering. Kristdemokraterna anser att Skatteverkets verksamhet ute i landet är viktig och motsätter sig därför fler nedläggningar av lokala kontor.

Vi välkomnar också regeringens förslag i budgetpropositionen för 2020 om att utöka antalet servicekontor ute i landet, så att fler personer och företag får tillgång till Skatteverket, Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan nära hemmet. Kristdemokraterna anser dock att större satsningar behövs för att stärka upp servicen på landsbygden. Därför vill vi öppna ytterligare sju servicekontor utöver de 27 som regeringen aviserat. De ytterligare sju kontoren bör placeras i kommuner som inte har några servicekontor idag. Vi föreslår dessa platser för nya servicekontor: Pajala, Arjeplog, Åre, Särna, Årjäng, Emmaboda och Hörby, och avsätter 15 miljoner kronor 2020 samt 30 miljoner kronor per år därefter för detta ändamål.

Viktigt att ytterligare synliggöra skattetrycket

Som angavs ovan har Kristdemokraterna medverkat till att skattetrycket sänkts i Sverige. Sverige har dock alltså en av de högsta skattekvoterna i världen.

Studier visar dock att svenskarna i gemen inte vet hur högt skatteuttaget är. Detta framkom inte minst i en rapport som samhällsdebattören och teknologie doktor Nima Sanandaji presenterade 2015. En viktig orsak till detta är att stora delar av skattetrycket kan betecknas som dolda.

Detta är problematiskt av flera anledningar, inte minst för att det försvårar för medborgarna att bedöma huruvida man får ut det som utlovats av de inbetalade skattepengarna. Om stora delar av skatterna är dolda för medborgarna är det också svårare att bilda opinion för lägre skatter, men samtidigt enklare att höja desamma.

År 2019 deklarerade över 6,3 miljoner personer (av totalt drygt 8 miljoner) elektroniskt på olika sätt. Det var ännu ett år där antalet digitala deklARATIONER ökade. År 2019 infördes också möjlighet att betala kvarskatt med Swish, vilket över 200 000 personer gjorde. Att servicen gentemot medborgarna ökar och deklARATIONERNA förenklas är positivt, men samtidigt leder det sannolikt till att färre personer riktar full uppmärksamhet mot sina skatteuppgifter, vilket kan bidra till de resultat som Sanandaji påvisar.

Vad kan man då göra? Offentliga arbetsgivare måste visa vägen genom att tydligare redovisa samtliga skatter och avgifter på lönebeskedet. Det är inte mer än rätt att vi politiker kontinuerligt arbetar med att belysa och informera om hur vårt samhällssystem fungerar och vilka fundament det vilar på. En sådan viktig faktor är skattesystemet och medborgarnas vilja att betala skatt. För att förtroendet framöver ska fortsätta att vara stort för skattesystemet behöver vi göra vad vi kan för att informera om hur det fungerar och hur mycket skatt som egentligen tas in.

Förstärk Tullverket

Det svenska Tullverket har genomgått stora förändringar sedan Sveriges medlemskap i EU. Den fria rörligheten inom EU för mycket gott med sig men får inte innebära att svenska gränser står oskyddade. Kristdemokraterna vill stärka tullens brottsbekämpande verksamhet och gränsskyddet.

Tullverket är idag för starkt inriktat på att vara en uppbördsmyndighet under Finansdepartementet. Det innebär att deras huvuduppgift är att kontrollera införseln av punktskattepliktiga varor och driva in skatt. Tullen söker också efter narkotika och

illegala vapen, men myndigheten har för svaga befogenheter. Det är en del i en kedja som gjort att Sverige kallats för ett ”smörgåsbord” för internationella stöldligor. Endast tre procent av inbrotten i Sverige klaras upp, och enligt polisen begås en stor del av de så kallade åldringsbrotten, alltså brott mot äldre, av utländska stöldligor. Tullen tvingas se på när misstänkt stöldgods lämnar landet och saknar ett uppdrag i regleringsbrevet att kontrollera utförsel. Tack vare den budget som Kristdemokraterna, tillsammans med Moderaterna, vann gehör för i riksdagen hösten 2018, har riksdagen riktat ett tillkännagivande till regeringen om att Tullverkets befogenheter måste utökas. Detta måste genomföras snarast.

Tullen behöver i ökad utsträckning bli en gränsskyddsmyndighet som kan beivra alla typer av brott vid gränsen. Inte minst bör utförseln av varor kontrolleras betydligt hårdare. Våra gränser har blivit allt porösare, trots att vi rent geografiskt befinner oss i en gynnsam situation, i och med att vi nästan är en halvö. Det dåliga gränsskyddet är en av anledningarna till att antalet inbrott är så högt och uppklarningen är så låg. I Finland klarades exempelvis 25 procent av alla inbrott upp 2014, och då var den siffran fyra procent i Sverige.

Kristdemokraterna menar att Tullverket bör få ett tydligare uppdrag att kontrollera, stoppa och kvarhålla (frihetsberöva) personer vid gräns. Mest konkret innebär det att tullen ska kolla pass eller andra inresedokument i högre utsträckning än idag. Tullens skarpare befogenheter att frihetsberöva kommer ge dem bättre möjlighet att kontrollera in- och utflöden av varor och människor i landet. Det är viktigt att Tullverket finns närvarande längs de stora trafiklederna under dygnets alla timmar.

Idag har tullare utbildning på upp till ett år. Eftersom Tullverket redan idag genomför kontroller av införsel av varor som narkotika lär en omgörning av utbildningen för att kunna beslagta stöldgods inte behövas; dock behöver den kompletteras med vissa moment.

Tullare behöver få större möjlighet att beväpna sig. Under jakten på Rakhmat Akilov begärde tullen på Arlanda och Skavsta och i Värtahamnen att få beväpna sig ifall han skulle dyka upp där med sikte på att ta sig ut ur landet. De fick nej, och därför utfärdade facket skyddsstopp. Samtliga obeväpnade tullare gick alltså hem under jakten på en terrorist. Det är inte acceptabelt. Vi vill stärka Tullverkets befogenheter genom ett antal reformer.

- Ändra lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen så att stöldgods och hälerigods ingår bland de varor som Tullverket får kontrollera vid gränsen. Idag kan internationella stöldligor ostraffat föra ut varor och tullen kan bara se på.
- Tullen bör ges befogenhet att frihetsberöva misstänkta. Detta saknas idag, varför personer som kan antas ha stöldgods skulle kunna tillåtas gå ombord på exempelvis en färja även om stöldgodset blivit beslagt.
- Använd ANPR-kameror som automatiskt känner igen registreringsskyltar vid alla gränspassager. Vi behöver bättre kontroller av vilka fordon som kommer in i och lämnar landet.
- Placera poliser i tullens arbetslag. Innan en omorganisering av tullen är på plats behöver poliser placeras i tullens arbetslag. Det beror på att polisen har befogenhet att beslagta misstänkt stöldgods och att frihetsberöva personer, vilket tullen inte har.
- Inresekontroller, det vill säga passkontroller och id-kontroller, bör ske i större utsträckning än idag.

- Utbildningen av tullens tjänstemän behöver ses över så att man kan agera mer polisiärt mot personer. Det innebär bland annat en ökad möjlighet till bevärning. Man ska kunna beivra människosmuggling, trafficking och utförsel av stulna bilar vilket idag endast är polisens uppgift. Det kräver att tullen också ska kunna frihetsberöva misstänkta personer. På kort sikt bör poliser placeras i Tullverkets arbetslag för att kunna fatta den typen av beslut på plats.
- För att klara förändringen och ambitionshöjningen på sikt behöver anslaget till Tullverket höjas. Därför avsattes stora resurser för kommande år i den budget som Kristdemokraterna och Moderaterna tillsammans la fram i riksdagen 2018. Kristdemokraterna bedömer att de potentiella vinsterna för samhället som skulle uppstå om Sverige fick ett bättre gränsskydd skulle vara omfattande: färre personer som vistas illegalt i Sverige, färre illegala vapen och mindre droger som kriminella kan sälja i utanförskapsområden.
- Tullverket behöver flyttas från Finansdepartementet till Justitiedepartementet. På så vis kommer den departementala styrningen av myndigheten att mer inriktas mot vidare brottsbekämpning än endast uppbörd av skatt och kontroll av varor.

Stärkt juridiskt skydd för företagare

Många företagare utsätts för brott. I en undersökning som Företagarna gjort angav en av tre företagare att de utsätts för brott av något slag. Det kan röra sig om allt från bedrägerier och bluffakturor till bolagskapningar eller osund konkurrens från yrkeskriminella som driver regelrätta verksamheter utan att betala skatt.

Kristdemokraterna menar att legitimationskontroll alltid bör göras vid ändring av person- eller företagsuppgifter hos Skatteverket och Bolagsverket. I första hand ska fler uppmuntras att använda e-tjänster där inloggning sker med e-legitimation, bank-id eller andra godkända sätt för legitimering. Den som vill lämna in en ansökan manuellt ska kunna göra detta via servicekontor där Skatteverket eller Bolagsverket finns.

Så kallade bluffakturor har blivit ett allvarligt problem. Varje bluffaktura är i sig ofta på en ganska liten summa men eftersom det sker organiserat kan gärningsmännen med några knapptryck skicka ut fakturor som sammantaget är på mycket stora belopp. Det är viktigt att bestämmelser om bedrägerier är anpassade för den systematik som dessa brott begås med idag, och Kristdemokraterna ser därför positivt på att brottsrubriceringen grovt fordringsbedrägeri nu är införd.

Ytterligare en form av bedrägeri är att använda en annan persons identitet för att vilseleda en tredje person att exempelvis leverera varor. Syftet är att den vars identitet man använder ska stå för kostnaderna.

Kristdemokraterna värnar de små och medelstora företagen. För att fler ska få möjlighet att driva företag, anställa och utvecklas måste krångliga och oproportionerliga regler motverkas. Kristdemokraterna anser därför att reglerna kring företrädaransvar i aktiebolag måste vara rimliga. Enligt aktiebolagslagens regler för personligt ansvar vid kapitalbrist är ett aktiebolags styrelse och ledning inte ansvariga gentemot borgenärerna. Motsvarande bestämmelse gäller dock inte skatteskulder, där en styrelse kan hållas ansvarig om det saknas skattebetalningar vid likvidation, även om styrelsen följt alla

steg i avseende på kontrollstämma etc. Kristdemokraterna vill se över och begränsa styrelsens och ledningens personliga ansvar för skatteskulder i fall där lagen har följts.

Företag kan idag inte få ersättning för juridiska kostnader i väntan på dom i skattemål vid förvaltningsdomstol. Kristdemokraterna vill se över regelverket och göra det möjligt för företag att söka interimisersättning för rättegångskostnader i väntan på prövning i högre instans, när Skatteverket överklagar.

Vid till exempel skattemål är ordningen sådan att företagare måste betala utdömd skuld i väntan på avgörande från förvaltningsdomstolarna. En entreprenör kan därmed rent teoretiskt få huset utmätt även om vederbörande senare frikänns i högre instans. De anståndsregler som finns är begränsade och tillämpas mycket restriktivt. Kristdemokraterna vill se över anståndsreglerna. Det måste finnas synnerliga skäl om anstånd inte ska beviljas.

I Skatteförenklingsutredningens förslag till regeringen 2014 föreslås att skogskontot ska tas bort. Många skogsägare är beroende av skogskontot då det ger möjlighet till en jämnare affärscykel, genom att 60 procent skogsinkomster kan sparas för att betala för framtida kostnader som skogsvård eller andra investeringar. Kristdemokraterna anser att möjligheten för skogsägare att skjuta upp skatten bör kvarstå.

I och med riksdagens antagande av Alliansens budgetmotion hösten 2014 fick Skatteverket i uppdrag att förenkla företagares skatteadministration. Kristdemokraterna vill följa upp och vid behov fortsätta detta arbete.

Förenklingar för företagare

Systemet med personalliggare innebär för många företagare regelkrångel och en ständig oro för att små misstag ska leda till stora bötesbelopp. Det är därför hög tid att avveckla personalliggaren i dess nuvarande form. Systemet infördes 2007 för att motverka osund konkurrens och svartarbete. Det är fortsatt mycket viktigt att göra det, men i takt med att samhället förändras måste också verktygen förändras. Sedan 2007 har nya lagar och regler tillkommit som försvårar fusk, som till exempel kassaregisterlagen och de individuella arbetsgivardeklarationerna. När nya regler tillkommer, måste också gamla ses över och tas bort. Befintliga regelverk måste också ständigt prövas kritiskt för att se om syftet med dem uppnås. Personalliggarna ger idag inte önskad effekt, då det är alldeles för enkelt att lura systemet samtidigt som de fel som upptäcks lika gärna kan handla om misstag som om fusk.

Kristdemokraterna anser därför att systemet med personalliggare kan tas bort för de flesta branscher, men vi vet att åsikterna om systemet varierar kraftigt beroende på bransch. Det kan därför finnas skäl att någon eller några branscher, som till exempel byggbranschen, behåller systemet.

Att motverka osund konkurrens och svartarbete är fortsatt viktigt, och nya arbetssätt bör ständigt utvecklas för att stoppa dessa problem.

Arbetet mot överskuldsättning

Att komma tillrätta med problemen kring överskuldsättning till följd av snabblån och sms-lån är en viktig fråga, inte minst för många ungdomar som riskerar att hamna i en

mycket utsatt situation. Kristdemokraterna har på olika sätt arbetat för att göra förbättringar; exempelvis har det införts tillståndsplikt för snabblåneföretagen. Finansinspektionen har fått i uppdrag att utföra tillsyn av företagen och Konsumentverket har fått utökade sanktionsmöjligheter mot brister i kreditprövningen.

Kristdemokraterna ställer sig positivt till att verka för en översyn av Kronofogdemyndighetens regler för vilka skulder som får lämnas över till myndigheten, liksom när det får göras. I kombination med Finansinspektionens tillsynsuppdrag kan det få en god effekt för minskad överskuldssättning.

Kristdemokraterna motsätter sig regeringens neddragning om 20 miljoner kronor per år och föreslår istället utökade resurser om 10 miljoner kronor per år för Kronofogdemyndighetens arbete med att motverka överskuldssättning. Detta arbete bör exempelvis ta sig uttryck i förstärkt förebyggande arbete för att undvika långa handläggningstider.

Antalet barn som berörs av verkställda avhysningar ökar. Under 2018 berördes totalt 448 barn. Motsvarande siffra året innan var 392, vilket är en ökning med 14,3 procent. Under den tid Kristdemokraterna satt i regering prioriterades detta arbete vilket ledde till kraftiga minskningar i antalet avhysta familjer med barn. Kristdemokraterna anser att särskilda insatser nu bör tillsättas för att återigen minska denna siffra och föreslår därför att barnfamiljer ska vara prioriterade inom Kronofogdemyndighetens uppdrag att motverka överskuldssättning.

Utveckla skattereduktionen för gåvor

Kristdemokraterna anser att civilsamhället spelar en viktig roll i samhällsutvecklingen och att det därför behövs åtgärder som skapar bättre förutsättningar för civilsamhället att fungera och utvecklas. Många viktiga verksamheter som till exempel anordnar sommaraktiviteter för barn från ekonomiskt utsatta familjer, tar hand om flyktingar eller driver härbärgen för hemlösa bygger på människors ideella tid och engagemang samt gåvor från människor som vill stödja ekonomiskt. Alliansregeringen införde, på initiativ av Kristdemokraterna, gåvoskatteavdraget för att uppmuntra givande till ideella organisationer. Ett år efter att avdraget infördes ökade det totala givandet till landets 90-kontoorganisationer från 5,2 till 5,8 miljarder, enligt organisationen Giva Sverige (tidigare Frii, Frivilligorganisationernas insamlingsråd). Under samma period ökade den genomsnittliga månadsgåvan från 131 kronor per månad till 170 kronor per månad.

Kristdemokraterna såg därför mycket allvarligt på att den rödgröna regeringen tog bort möjligheten för den som skänker pengar till välgörande ändamål att göra skatteavdrag för gåvan och prioriterade därför detta i arbetet med den kristdemokratiska och moderata budgetreservation som antogs av riksdagen i december 2018. Från och med den 1 juli 2019 är avdragsrätten för gåvor därför återinförd. Nu är det dags att börja utveckla gåvoskatteavdraget, bland annat så att takbeloppet för avdragsrätten höjs och fler typer av organisationer omfattas. Vi avsätter därför 90 miljoner kr årligen i vårt budgetalternativ.

Det finns också fler förbättringar av reformen som behöver göras och nu är det hög tid att börja göra dessa. Vi ser framför oss att skattereduktionen breddas så att många fler organisationer kan omfattas. Idag omfattas sociala ändamål och forskning, men en utredning bör tillsättas i syfte att fler ändamål ska kunna inkluderas. Organisationer som till exempel arbetar med miljö och klimat, djurskydd, hälsa och livsåskådning bör kunna

omfattas i framtiden. Norge kan tjäna som modell för denna utvidgning då det norska gåvoskatteavdraget, precis som det svenska gör idag, från början endast omfattade ett fåtal organisationer men idag är utvecklat så att det omfattar över 600 organisationer.

Utredningen bör också studera förutsättningarna för att sänka den gräns som finns för hur stor varje enskild gåva måste vara. Det beloppet är idag 200 kronor, men samtidigt är den vanligaste gåvan 100 kronor. Det finns en uppenbar risk att denna gränsdragning stänger ute en grupp från möjligheten till avdrag, och det vore därför positivt att sänka gränsen.

Därtill bör också administrationen för de berörda organisationerna studeras i en utredning. Det är positivt att de avgifter som tidigare fanns nu är borttagna men avdraget innebär fortsatt en administrativ börda för organisationerna, vilket främst påverkar mindre organisationer. Det bör därför utredas hur administrationen kring avdraget kan förändras.

Skatteregler som stöttar ideella föreningar

Idrottsföreningar som är medlemmar i Riksidrottsförbundet har i dag förmånliga skatteregler som innebär att en idrottsförening inte behöver betala arbetsgivaravgifter för idrottsutövare, tränare eller tävlingsfunktionärer, så länge ersättningen till dessa understiger ett halvt prisbasbelopp. Dessa regler främjar idrottsrörelsens verksamhet, och de positiva hälsomässiga effekterna för barn som kan ta del av den är väl belagda. Kristdemokraterna stödjer därför denna ordning.

Men idrottsrörelsen är inte ensam om att bidra till samhället på detta sätt. Även andra föreningar har samma positiva effekter. För till exempel medlemsorganisationerna i Svenskt Friluftsliv är rättsläget oklart. Några av dessa organisationer är även medlemmar i Riksidrottsförbundet och omfattas därför av det aktuella undantaget i socialavgiftslagen. Men för övriga organisationer är läget antingen oklart eller så gäller undantaget inte dessa organisationer.

Kristdemokraterna anser att det finns goda skäl att utvidga skattereglerna till att omfatta större delar av civilsamhällets organisationer, eftersom föreningslivet betyder mycket både för den enskilde och för samhället. Här lär sig inte minst barn att lyssna, att kompromissa och att samarbeta med andra. En utredning om detta bör därför tillsättas snarast. Vi avsätter även 95 miljoner kronor årligen för att möjliggöra detta. Även frågan om hur mervärdesskattesystemet påverkar ideella organisationer måste utredas.

Borttagen reklamskatt för ideella föreningar

Reklamskatt ska betalas av den som offentliggör annonser eller reklam till ett beskattningsvärde som överstiger 60 000 kronor per år. Under 2018 betalade ideella föreningar cirka 58 miljoner kronor i reklamskatt. Kristdemokraterna avskaffar reklamskatten för dessa, vilket beräknas minska skatteintäkterna med 60 miljoner kronor. Det stärker föreningslivet och skapar större förutsättningar för föreningar att fokusera resurserna på kärnverksamheten som ofta kommer barn, unga och äldre till del. Därmed kan gemenskapen och de mellanmänniska relationerna i samhället stärkas.

Skatteregler för ägarskiften i fåmansföretag

Kristdemokraterna anser att skatteregler måste underlätta företagande, eftersom företagande är grunden för vårt välbefinnande. Regelverken måste underlätta för fler företag att starta, men minst lika viktigt är att underlätta för befintliga företag att vara livskraftiga över tid. Ett sätt att bidra till det är att underlätta ägarskiften mellan närstående i fåmansföretag, ofta kallat generationsväxlingar. Dessa innebär ofta att ett företag tas över av nästa generation i familjen.

Tack vare M/KD-budgeten för 2019 togs steg i rätt riktning, genom att vi i den säkerställde att generationsskiften kan ske utan att missgynnas skattemässigt. Men fortfarande kvarstår onödiga hinder som försvårar dessa generationsväxlingar. En förutsättning för att generationsväxlingar ska behandlas på samma sätt som vid försäljning till en extern part är att den tidigare delägaren har upphört att vara verksam i familjeföretaget. Något liknande krav finns inte när försäljning sker till extern part. Ofta är det ett krav från kreditgivare att överlåtaren stannar kvar en tid i företaget, vilket också påpekades av flera remissinstanser i samband med att beslutet togs. Konsekvensen blir att det ställs höga krav på familjeföretag att i god tid planera för en generationsväxling och att hinder som försvårar detta fortfarande är kvar. Regeringen bör lägga fram en proposition för att ta bort även detta hinder för generationsväxling.

Många svenska företag riskerar också att behöva läggas ner när företagares barn inte vill ta över verksamheten. Den företagare som vill gå i pension riskerar därmed att behöva likvidera sitt livsverk, trots att det är livskraftigt. För bara några decennier sen var det vanliga att familjeföretag togs över av barnen, men idag görs detta bara i omkring 30 procent av fallen, och trenden verkar fortsätta nedåt.

Inom kort kommer många företagare gå i pension. 60 procent av företagarna är över 50 år och 29 procent är över 65. Problemet är som störst i glesbygdsområden – i övre Norrland har nästan hälften av företagarna passerat pensionsåldern. Fler än var femte företagare planerar att dra sig tillbaka de närmaste fem åren och en tredjedel tror att deras företag kommer behöva läggas ner. Detta är slöseri med arbetstillfällen och företagande.

Därför vill Kristdemokraterna utreda möjligheten för personal som vill äga och driva vidare företag att kunna göra det. Det finns flera internationella exempel på hur detta kan genomföras, och en utredning bör se över hur ägarskiften av detta slag bäst kan främjas i en svensk kontext. Vi vill också öppna ett antal ägarskifteskontor utöver landet som kan ge råd och stöd i ägarskiftesprocesser – både inom familjer och för de företagare som vill lämna över verksamheten till sin personal. Vi avsätter 15 miljoner kronor per år i vårt budgetalternativ för att möjliggöra fem sådana kontor.

Skatter och regler som gynnar sparande

Kristdemokraterna var med och tog fram sparformen investeringssparkonto, som blivit väldigt populär. Dess popularitet bekräftas av de stora värden som finns i investeringssparkonton. Ur ett kristdemokratiskt ideologiskt perspektiv är privatpersoners egna sparande eftersträfvansvärt och politikens ansvar är att underlätta och uppmuntra detta, vilket bland annat sker genom utformandet av skattesystem. Ett regelverk som är lätt att förstå är inte minst positivt för den som av något skäl inte har tid att sätta sig in i mer

komplexa spar- och investeringsformer, och bidrar därför till att jämna ut klyftor i samhället.

Eget sparande är en typ av välfärd som vi behöver mer av i Sverige. Kristdemokraterna ser därför negativt på de skattehöjningar som den rödgröna regeringen under förra mandatperioden gjorde på sparande. Tanken med ISK-sparformen var att förutsättningar skulle vara förutsägbara över tid. Detta urholkas av förändrade skatteförutsättningar.

ISK-reformen har underlättat väsentligt för vanliga sparare att hantera sitt spar-kapital i aktier och fonder, då inga försäljningar behöver deklarerats och då det inte uppstår några inlåsnings effekter till följd av realiserade vinster som beskattas när en fond eller aktie säljs. Regeringen har dock höjt skatten två gånger under den förra mandatperioden. I en normal räntemiljö innebär det en väsentlig försämring av spar-formen. Det underminerar också de långsiktiga spelreglerna i sparformen att ändra förutsättningarna i sämre riktning. Intresset för sparande riskerar att minska när lönsam-heten för spararna försämras genom politiska beslut. Därför avsätter Kristdemokraterna 790 miljoner kronor om året för att sänka skatten på ISK upp till ett visst sparbelopp. Detta för att vi anser det viktigt att småsparare och ovana sparare uppmuntras till mer sparande. Vi ämnar återkomma med ytterligare utformning av förslaget.

Regelverket kring investeringssparkonton behöver också förbättras. Det är ofta inte möjligt att använda investeringssparkonto vid deltagande i nyemissioner och börs-introduktioner. Dagens regler innebär att sparare kan behandlas olika beroende på vilket institut som behandlar nyemissionen eller börsintroduktionen, vilket Riksrevisionen framhållit. Kristdemokraterna vill att regelverket ses över i denna del för att göra privatpersoners sparande enklare och mer attraktivt. Förutom positiva ekonomiska effekter för privatpersoner ger detta också positiva effekter ur ett företagsperspektiv, då en sådan förändring leder till att mer kapital enkelt kan ställas till förfogande.

Mervärdesskatt i vården

Sedan den 1 juli 2019 gäller nya regler för inhyrning av personal i vården, som innebär att den momsbefrielse som tidigare gällt för alla led i vården inte längre gäller. Detta är en följd av Skatteverkets tolkning av ett beslut i Högsta förvaltningsdomstolen. Beslutet innebär en ny administrativ börda för aktörer i vården, men också att konkurrens-förutsättningarna mellan privata och offentliga vårdgivare snedvrids, då offentliga vårdgivare kompenseras för sina momskostnader krona för krona. Privata vårdgivare kan kompenseras via regionerna enligt en schablon, men denna används mycket olika från region till region. Resultatet blir sämre tillgänglighet i vården runtom i Sverige.

För att motverka detta tog Kristdemokraterna initiativ till ett tillkännagivande till regeringen om att åtgärder snarast måste vidtas för att neutralisera effekterna av vårdmomsen. Riksdagen beslutade i juni om att rikta detta tillkännagivande till regeringen, vilket är positivt. Regeringen har nu aviserat att en utredning skyndsamt ska tillsättas för att se över om det finns förutsättningar att införa en alternativ ordning som innebär att dagens effekter neutraliseras för berörda aktörer. Kristdemokraterna ser positivt på att regeringen agerar till följd av tillkännagivandet men konstaterar att detta arbete måste gå mycket fort, då denna så kallade vårdmoms redan idag drabbar vårdaktörer.

Avveckling av fastighetstaxeringssystemet

Kristdemokraterna var drivande i reformeringen av den statliga fastighetsskatten. Vi vill nu gå vidare genom att helt slopa taxeringsvärdessystemet, vilket är kostnadskrävande och bidrar med krångel för enskilda småhusägare. Att systemet finns kvar gör det också enklare att återinföra fastighetsskatten enligt den tidigare modellen.

Bostadstaxeringsutredningen lämnade sitt betänkande till regeringen i augusti 2012. Denna lade fram två förslag: ett kring hur taxeringssystemet kan avvecklas och ett rörande hur systemet kan förenklas. Avvecklingsförslaget innebär att fastighetstaxeringen avskaffas för bostäder och lantbruksenheter och följaktligen att den löpande beskattningen inte längre kan beräknas utifrån taxeringsvärden.

Utredningen föreslår därför en ny modell för att beräkna den kommunala fastighetsavgiften och den statliga fastighetsskatten, utifrån storleken på byggnad respektive mark, alltså antalet kvadratmeter, med vissa maxbelopp. Kristdemokraterna anser inte att denna modell är optimal utan vill komplettera den genomförda utredningen i syfte att hitta ett system som blir mer rättvist.

Förbättrad skattemoral – den svarta ekonomin på tillbakagång?

En förutsättning för att trovärdigheten för skattesystemet ska kunna upprätthållas är att den svarta ekonomin motarbetas och minskar. Det är inte förenligt med en god etik och ett gott samhällsansvar att undanhålla den skatt som är grunden för den välfärd vi har i Sverige. Människor kan ha invändningar mot olika procentsatser i olika skatter, eller skatters existens överhuvudtaget. Men skattebeslut som är fattade i god demokratisk ordning måste efterlevas, annars riskerar i förlängningen välfärdens finansiering att urholkas.

Lyckligtvis verkar det som om den svarta ekonomin är på tillbakagång. Skatteverket genomför årligen enkätundersökningar riktade till medborgare och företag. I den undersökning som presenterades i mars 2018 framkom att så få som 4 procent av respondenterna anser att det är okej att jobba svart, jämfört med 17 procent drygt tio år tidigare. Undersökningen visade även att acceptansen för svartarbete generellt sett är låg.

Allmänhetens normer kring svartarbete och skattefusk har förändrats i positiv riktning under ungefär samma period som den dåvarande alliansregeringen införde jobbskatteavdragen och de så kallade ROT- och RUT-avdragen. Rapporten ”Om RUT och ROT och VITT och SVART”, som Skatteverket släppte 2011, visade på att de senare skattereformerna haft positiv påverkan på medborgarnas syn på svartarbete. I senare mätningar framkommer dock att benägenheten att anlita svart arbetskraft har ökat i samband med förändringarna i RUT- och ROT-systemen. Det syns en särskilt stor ökning under åren 2015–2016 i benägenheten att anlita svart arbetskraft. Skatteverket nämner själva den förändring som regeringen gjorde med ROT-avdraget. Kristdemokraterna ser därför allvarligt på att den rödgröna regeringen under den förra mandatperioden på olika sätt försämrat dessa reformer kraftigt. De förbättringar av RUT-avdraget som Kristdemokraterna och Moderaterna drev fram genom vår budgetreservation i december 2018, och som sedan genomförts av regeringen, är positiva av bland annat detta skäl.

Kristdemokraterna ser det som centralt att inte minst Skatteverket fortsätter arbetet med att trycka tillbaka den svarta ekonomin. I det avseendet är det extra viktigt att myndigheten håller uppe sina höga förtroendesiffror bland allmänheten. Även dessa hjälper till att hålla uppe skattemoralen.

Övriga förändringar på utgiftsområdet

I och med att Kristdemokraterna säger nej till regeringens förslag om sk ingångsavdrag säger vi även nej till Skatteverkets utökade anslag med anledning av införandet. Det innebär att Skatteverkets anslag minskas med 141 miljoner kronor 2020 samt 24 miljoner kronor årligen för 2021 och 2022.

Hampus Hagman (KD)

Jakob Forssmed (KD)

Camilla Brodin (KD)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Désirée Pethrus (KD)

Sofia Damm (KD)

Magnus Jacobsson (KD)

Larry Söder (KD)